

STADSFJÄRDSSTRÅKET

Redogörelse för planen för frilufsleden

Innehåll

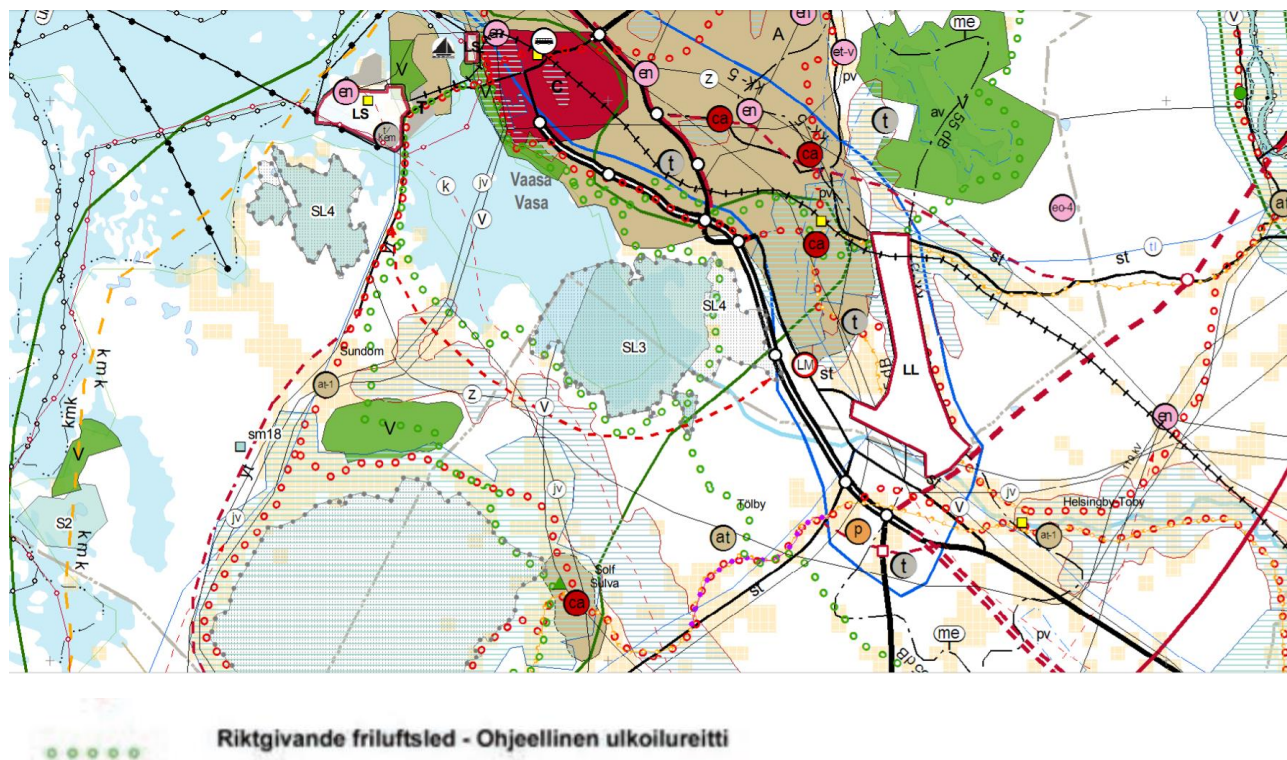
1. Projektets bakgrund och mål.....	3
2. Nuläget	5
3. Markägförhållanden	7
4. Friluftsledens sträckning.....	8
5. Naturskyddsområden	8
6. Genomförande	10
Genomförandeskeden	10
Friluftsledsförrättning.....	10
Åtgärder på friluftsleden	10
Åövergångar	12
Beaktande av friluftsleden vid markanvändningsplanering	12
7. Deltagande och växelverkan	12

1. Projektets bakgrund och mål

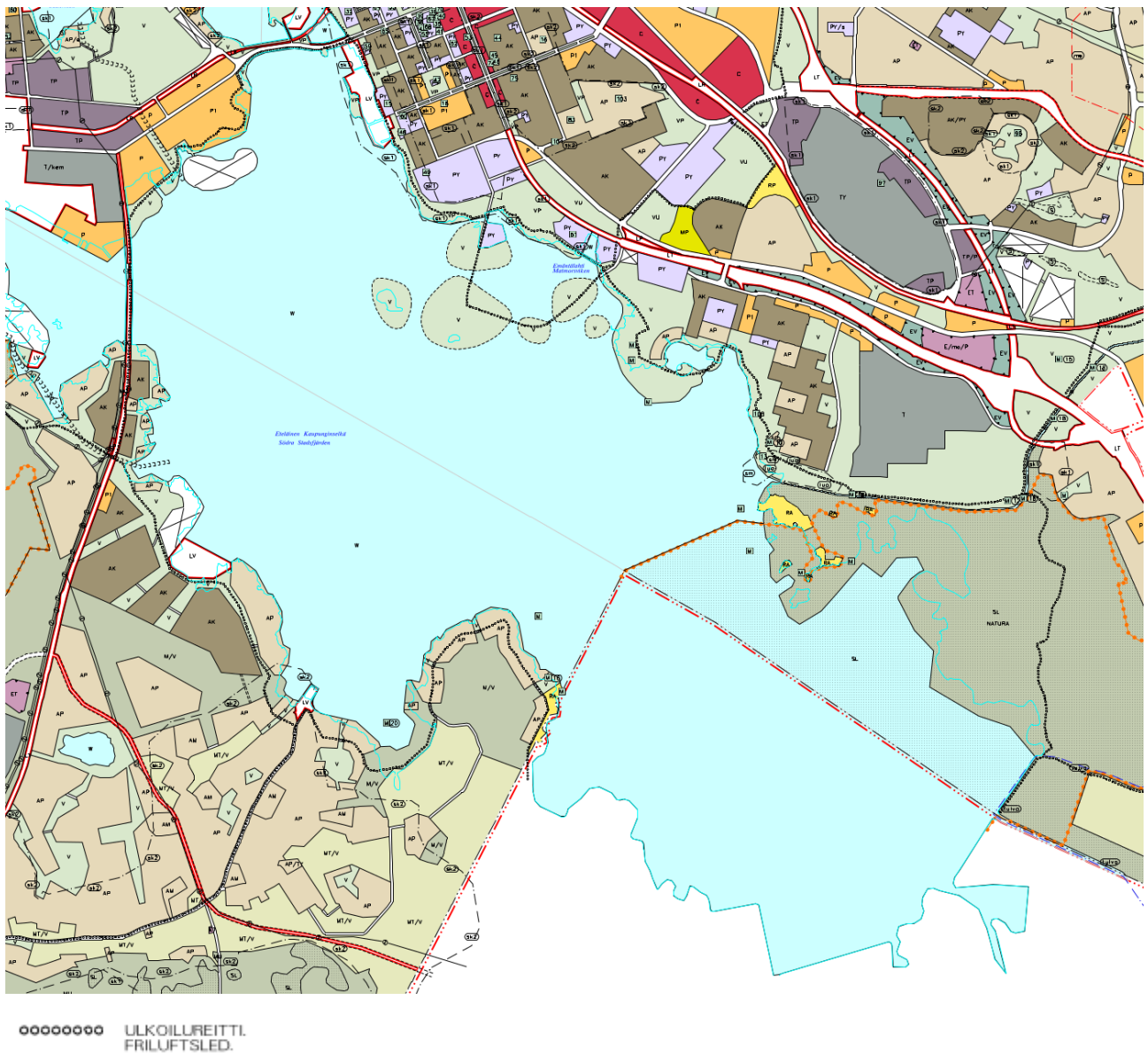
Stadsfjärdsstråket är en cirka 30 km lång friluftsled som planerats kring Södra stadsfjärden. Genomförandet följer de riksomfattande målen för områdesanvändningen, enligt vilka man i städerna måste se till att det finns tillräckligt med områden som är lämpliga för rekreationsanvändning samt att de är kontinuerliga. Naturmotion har en viktig betydelse för folkhälsan, och den ökade natur- och kulturturismen samt fritiden ökar behovet av leder som lämpar sig för rekreationsanvändning.

Friluftsleden kring Södra stadsfjärden har angivits i den gällande landskapsplanen och i Vasas och Korsholms generalplaner. Ett landskapsarkitekturdiplomarbete (BILAGA 1) har gjorts om friluftsleden år 2012, och i styrgruppen för det hade Vasa stad och Korsholms kommun omfattande representation. Därtill handledde Södra Österbottens NTM-central, Forststyrelsen, Österbottens förbund och Vaasan Latu projektet.

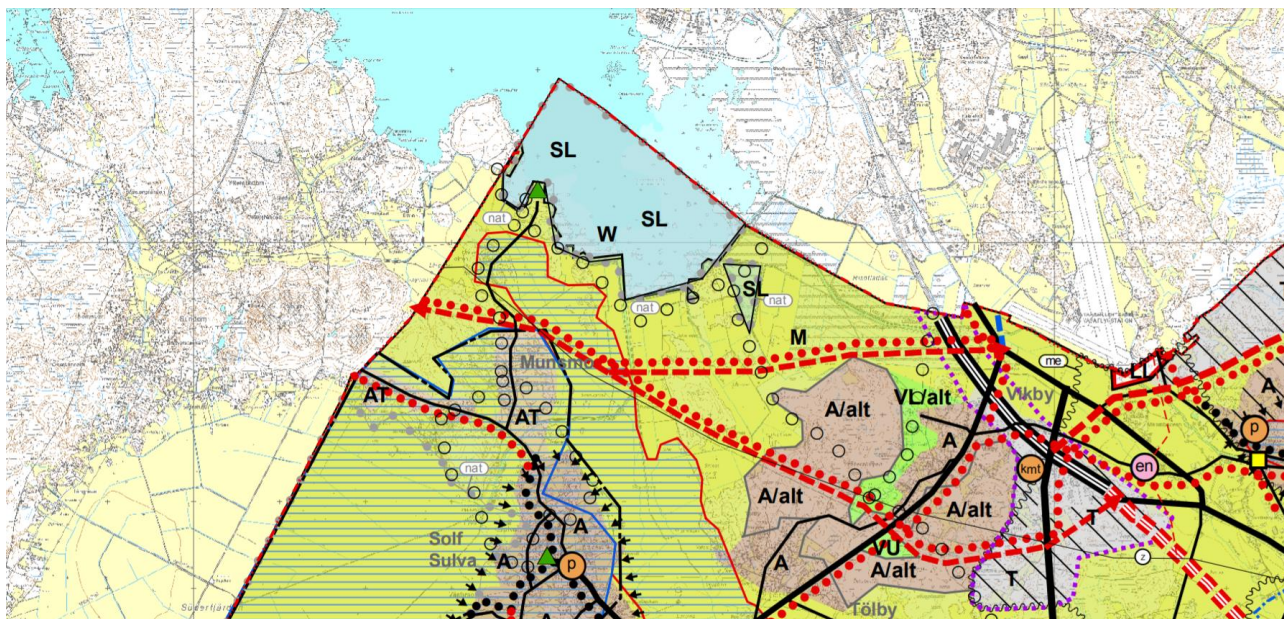
Södra stadsfjärden är en särskilt bra miljö för observation av landhöjningen, vilket gör friluftsleden kring den unik. Runt viken finns flera värdefulla natur- och kulturmiljöobjekt, bl.a. Södra stadsfjärdens Natura 2000 –område. Objekten har presenterats i diplomarbetet om Stadsfjärdsstråket (BILAGA 1).

Utdrag ur Österbottens landskapsplan 2030. www.obotnia.fi, 28.12.2018.

Utdrag ur Vasas generalplan 2030, www.vaasa.fi, 28.12.2018.

Riktgivande friluftsled.

Med beteckningen anvisas regionalt viktiga friluftsled. Noggrannare planering av vandringsleder bör ske i samarbete med markägare och myndigheter. Vid planeringen bör miljövärdena beaktas.

Ohjeellinen ulkoilureitti.

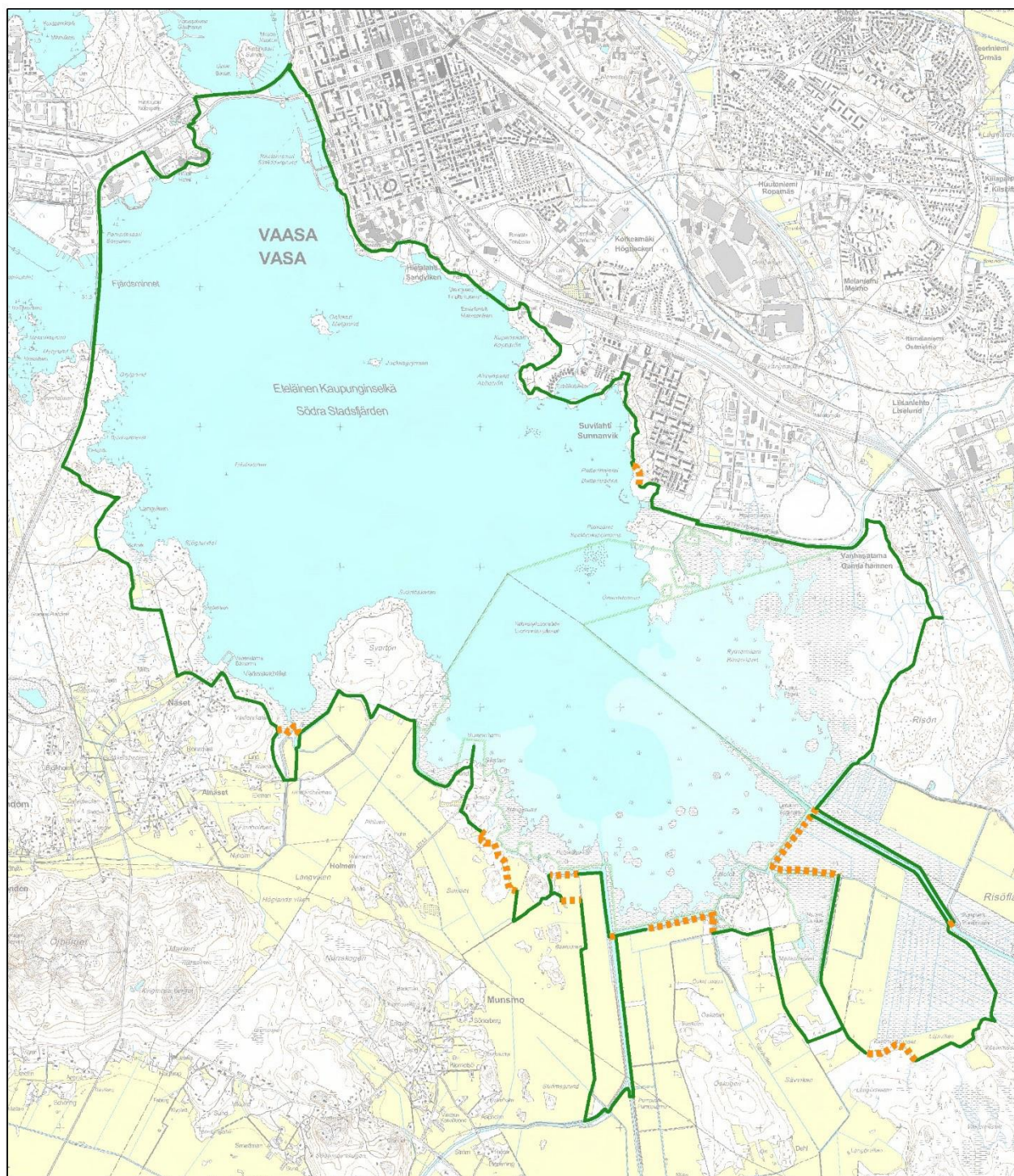
Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä ulkoilureittejä. Reittien yksityiskohtainen suunnittelu tulee tehdä yhteistyössä maanomistajien ja viranomaisten kanssa. Suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota ympäristöarvoihin.

Utdrag ur Korsholms strategiska generalplan. www.korsholm.fi, 28.12.2018.

Friluftsleden stäcker sig över två kommuners område, Vasas och Korsholms, och den har planerats i samarbete mellan kommunerna. När leden förverkligas förenar den flera olika objekt så att de blir en mer omfattande och intressant helhet än sina enskilda delar och kan utnyttjas av och betjäna invånarna i båda kommunerna.

2. Nuläget

Friluftsleden finns redan i form av stigar av olika typer. Nära Vasa centrum är leden en 3–4 m bred lätttrafikförbindelse som har belysning och underhålls på vintern, och längre bort från tätorten en smal skogsstig som har uppkommit av sig "själv". Friluftsleden består även av delar på allmänna grusvägar (i bilaga 1 "bilvägar") eller på skogs- och åkervägar.

Kaupunginselän kierros Stadsfjärdsstråket

- Befintlig
- - - Fattas

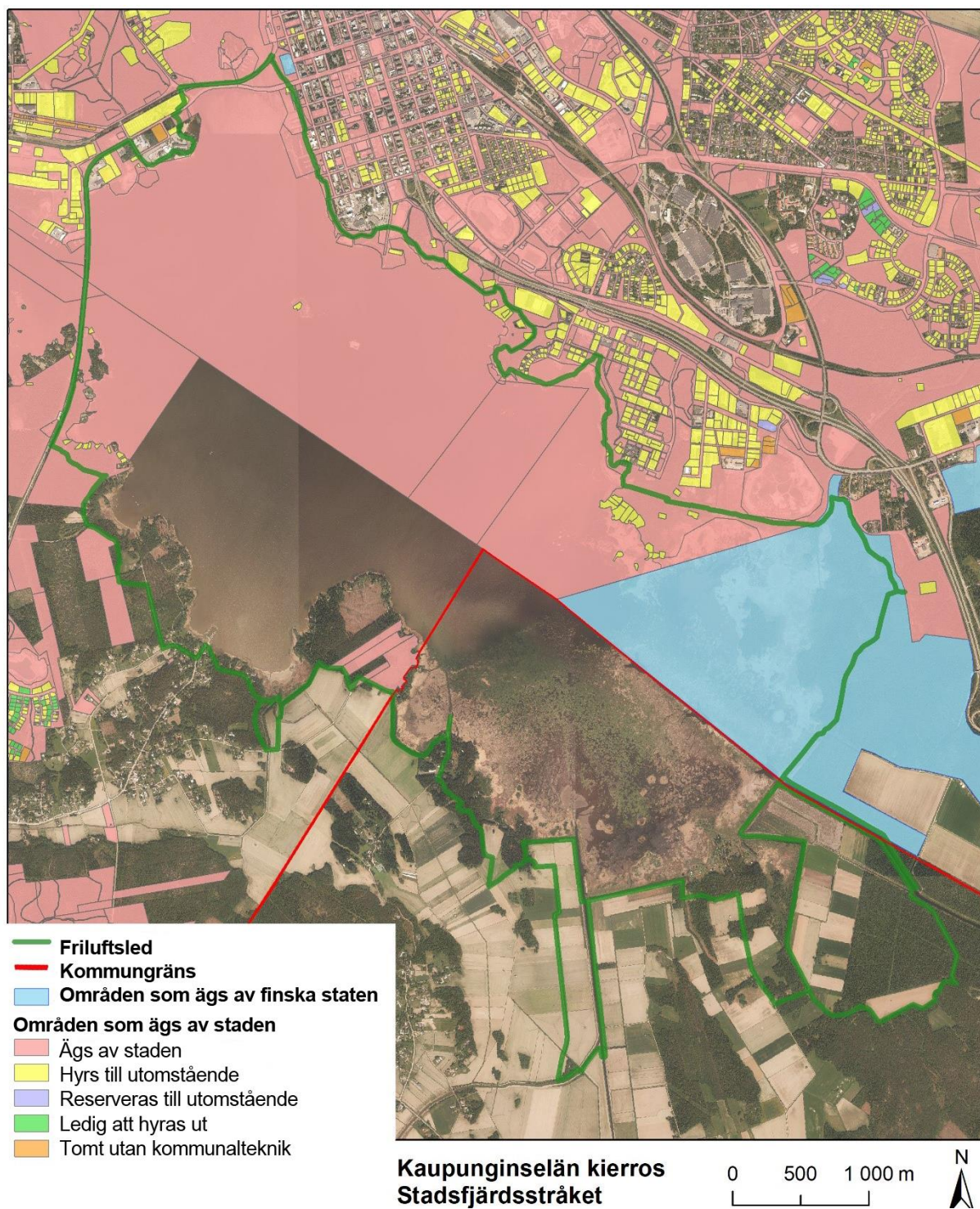

0 500 1 000 m

Karta: Delar av friluftsleden som finns och som fattas

3. Markägförhållanden

På Vasa stads område går en stor del av friluftsleden på mark som ägs av staden. Risö naturskyddsområde ägs av staten och förvaltas av Forststyrelsen. Områden i privat ägo längs friluftsleden finns främst på området Näset och på Korsholms sida.

Områden ägda av staden och staten på Vasa stads område.

4. Friluftsledens sträckning

Friluftsledens sträckning är angiven på kartorna i planen för friluftsleden. Sträckningen som har presenterats i Ant-Wuorinens diplomarbete (BILAGA 1) har i denna plan ändrats enligt följande:

- 1) Delområde 1:
 - En kort avvikelse vid Abborrön, eftersom en ny stig har uppstått på platsen.
- 2) Delområde 2:
 - Friluftsleden går från Batteriudden till bron som går över Gamla Vasa kanal invid kanalen, eftersom det har uppstått en ny stig där.
 - Friluftsledens sträckning invid Gamla Vasa kanal går söder om kanalen så att den befintliga bron ska kunna användas och nybyggnad undvikas.
- 3) Delområde 3 (Korsholm):
 - En del som förbinder friluftsleden med Kyrkstigen har lagts till. Då uppstår en 5,6 km lång slinga med utsikt till byn Bolot som en del av Korsholms friluftsledsnät även utan förbindelse till Vasas sida. Rutten som går genom skogar och åkrar ökar likaså den landskapsmässiga variationen och alternativen på friluftsleden.
 - Till friluftsleden vid Munsmoströmmen har lagts till en alternativ slinga som redan har de gångbroar som behövs för att man ska kunna ta sig över ån. Då fungerar rutten som sådan utan att en bro till vikens strand byggs.
- 4) Delområde 4
 - Mellan Svartön och Näset en tilläggslinga vid en etablerad stig där det redan finns en bro över diket.
 - Nära Björnviken sträckning på en skogsstig istället för att friluftsleden skulle gå på via gårdsgrupp.

5. Naturskyddsområden

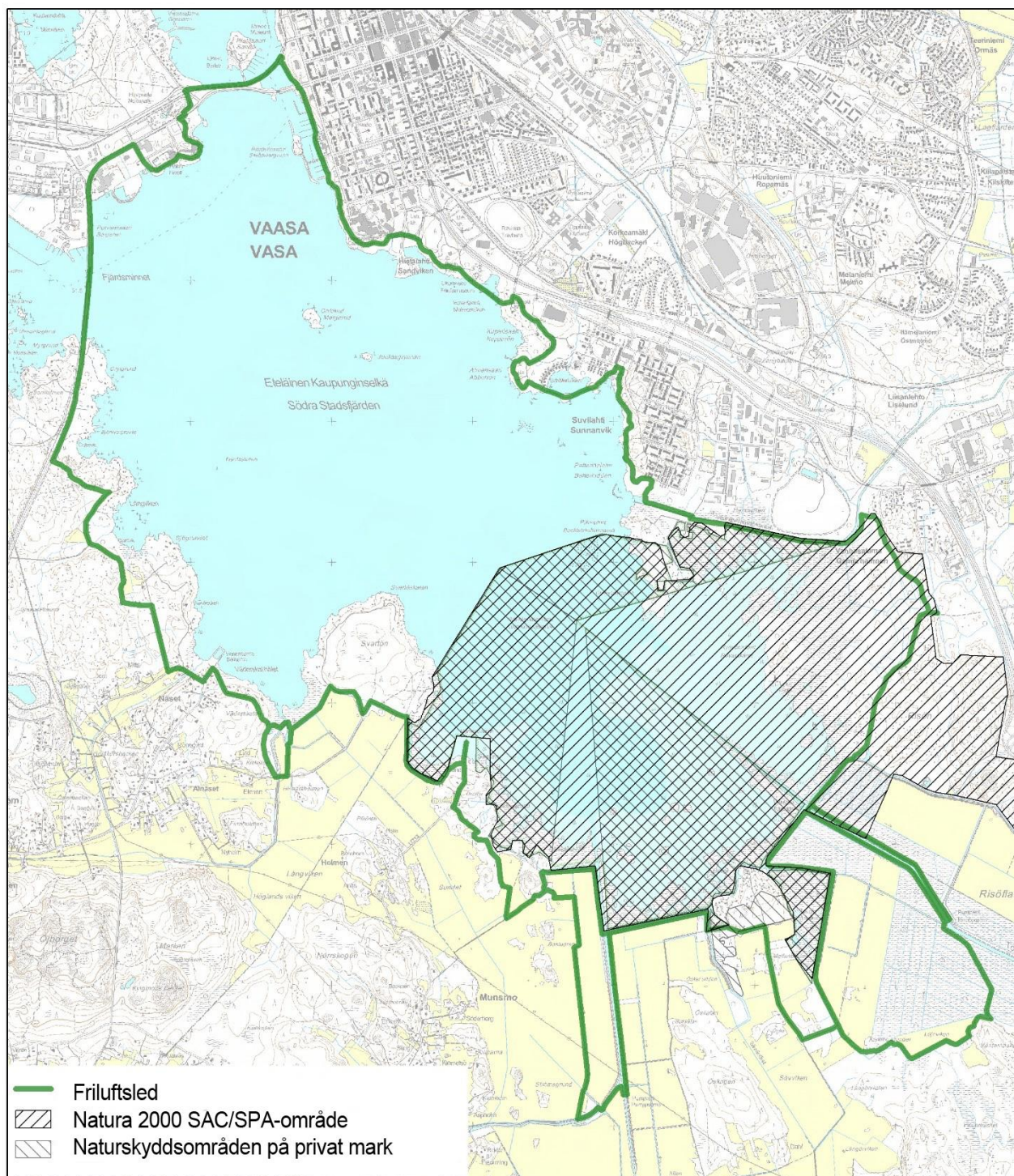
I Natura-bedömningen av Vasas generalplan konstateras följande om Risöområdet och Södra stadsfjärden:

Av de på området förekommande naturtyperna i bilaga I i habitatdirektivet finns ängarna vid havsstranden och den fuktiga högrötsvegetationen söder om Toby-Laihela å utanför förbindelserna, och därför anses funktionerna som anvisas i generalplanen inte ha någon inverkan på dessa. Konsekvenserna sträcker sig inte heller till naturtypen älvmyrningar, eftersom det är svårt att röra sig med båt i området på grund av det låga vattnet. Den ökade mängden dagvatten uppskattas inte försvaga Södra stadsfjärdens ekologiska status, eftersom dagvattnet behandlas ekologiskt innan det leds ut i havet.

Inga konsekvenser uppskattas heller för naturtypen boreala naturskogar, eftersom Risös användarmängd inte uppskattas öka avsevärt under de närmaste åren. Områdets användning för rekreation ökar sannolikt en aning i och med utbyggnad, men förändringen kan inte anses vara betydande. En annan åtgärd som

ökar rekreationsanvändningen i området är en eventuell ringförbindelse runt Södra stadsfjärden, varvid friluftsleden skulle förena områdena Öjen och Risö. Behovet av en ringrutt har anvisats i landskapsplanen.

(Bedömning av Vasa generalplans konsekvenser för naturvärdena på Södra stadsfjärden – Söderfjärden – Öjens Natura-område, Ramboll Oy, 2009)

**Kaupunginselän kierros
Stadsfjärdssträket**

0 500 1 000 m

6. Genomförande

Genomförandeskeden

Friluftsledsprojektet kan genomföras stegvis när det finns resurser för det. Till exempel

Skede 1: En friluftsledsförrättning ansöks och verkställs. Ledens befintliga delar märks ut.

Skede 2: De delar som fattas av leden anläggs

Skede 3: Leden förbättras och breddas

Skede 4: De broar som fattas byggs

Friluftsledsförrättning

När framläggningstiden gått ut ska NTM-centralen fastställa planen för friluftsleden. Efter det kan den kommun vars område leden går på ansöka om friluftsledsförrättning hos Lantmäteriverket. Vid förrättningen bestäms områdets gränser på basis av planen för friluftsleden och vid behov enligt kommunens anvisningar, uppgörs en karta över dem och eventuellt utmärks området i terrängen vid de ställen som anses nödvändiga. Vid friluftsledsförrättningen bestäms även den ersättning som betalas till markägaren eller innehavaren.

Vid friluftsledsförrättningen anges friluftsledsområdets bredd till 2 meter på naturskyddsområdet som förvaltas av Forststyrelsen och till 4 meter på övriga områden i Vasa. På Korsholms sida anges bredden till 4 meter på bilvägar och åkervägar och till 2 meter i övrigt. Friluftsledsområdet är bredare än själva leden, så skötselåtgärderna beträffande leden kan utföras inom det utmärkta friluftsledsområdet.

Åtgärder på friluftsleden

Då friluftsledsförrättningen har vunnit laga kraft och ersättning har erlagts till markägaren eller innehavaren, har upprätthållaren av friluftsleden rätt att tillträda det till friluftsleden hörande området. På tillträtt område får vid behov träd och buskar avlägsnas samt andra naturhinder för friluftsleden borttagas. (Lagen om friluftsliv 1:9)

Invid leden uppställs skyltar och det märks ut på kartan för friluftsleden. På leden görs det nödvändiga grundarbetet och vid behov kan t.ex. grus eller spån bredas ut på den eller spångar anläggas. Det är meningen att man ska ta sig fram på friluftsleden till fots och med cykel, och på vintern eventuellt på skidor.

-

11

Åövergångar

Redan nu är det möjligt att ta sig över Tölby å längs promenadbroar via en längre slinga som märkts ut på plankartan. I nuläget finns det dock ingen bro över Toby-Laihela å vid gränsen mellan Vasa och Korsholm. I planen har två eventuella platser för en bro över Toby-Laihela å angivits, av vilka den som ligger närmare viken är eftersträvad målförbindelse. Den reserverade broplatsen längre österut vid pumpstationen ligger i sin tur vid ett ställe där ån är smalare och brokonstruktionen som behövs är mindre. Innan en bro kan byggas, kan eventuellt en båt färja användas på platsen.

För broarna ska tillstånd enligt vattenlagen separat ansökas.

Beaktande av friluftsleden vid markanvändningsplanering

Stadsfjärdsstråket beaktas även i framtiden vid planeringen av nya bebyggda områden och utfyllnadsområden så att leden genomgående kan gå nära Södra stadsfjärdens strand.

När efterbehandlingen vid f.d. Sunnanviks avstjälningsplats har gjorts, kan en del via den läggas till till leden i enlighet med förslaget i Ant-Wuorinens diplomarbete.

7. Deltagande och växelverkan

I samband med Ant-Wuorinens diplomarbete (BILAGA 1) insamlades år 2012 idéer från stadsborna om Södra stadsfjärdens miljö med hjälp av en webbenkät, och de erhållna svaren beaktades vid utarbetandet av planen.

Leden har planerats vidare i växelverkan med lokala idrottsföreningar och genomförandet kan likaså göras i samarbete med de föreningar som är intresserade av projektet.

Planen för friluftsleden är framlagd 7.–21.5.2019. Anmärkningarna mot planen ska ställas till NTM-centralen i Södra Österbotten inlämnas till Vasa stads planläggning inom 30 dagar från utgången av den tid under vilken planen varit framlagd. Information om framläggandet av planen skickas per brev till de markägare vilkas mark friluftsleden går på.